

Univerzita Palackého v Olomouci
Cyrilometodějská teologická fakulta
Katedra křesťanské výchovy

Bakalářský projekt

Víceúčelová hala pro volný čas

Vypracovala: Aneta Surá
Vedoucí práce: Mgr. Marcela Fojtíková Roubalová
Studijní obor: Sociální pedagogika

Olomouc 2012

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně a použila jsem pouze literaturu uvedenou v seznamu.

V Olomouci 2012

Poděkování

Děkuji Mgr. Marcele Fojtíkové Roubalové za odborné vedení práce a za mnoho cenných rad a podnětů.

OBSAH

OBSAH.....	4
1. TEORETICKÁ ČÁST.....	6
1.1. OBEC ZÁHOROVICE	6
1.2. DĚJINY OBCE ZÁHOROVICE	6
1.3. PAMĚTIHODNOSTI A ZVLÁŠTNOSTI V ZÁHOROVICÍCH	8
1.4. ZPŮSOB TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU V OBCI	8
1.5. VOLNÝ ČAS POJÍMÁN HISTORICKY	9
1.6. POJEM VOLNÝ ČAS V DNEŠNÍ DOBĚ.....	10
1.7. VOLNÝ ČAS JAKO HODNOTA	11
1.8. RŮZNÉ POHLEDY NA VOLNÝ ČAS A JEHO DĚLENÍ	12
1.9. PSYCHOHYGIENA VE VOLNÉM ČASE	13
2. DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	14
2.1. KVANTITATIVNÍ PRŮZKUM - DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	14
2.2. DOTAZNÍK.....	15
2.3. ZKOUMANÝ VZOREK	15
2.4. GRAFICKÉ ZNÁZORNĚNÍ VÝSLEDKŮ PRŮZKUMU.....	15
2.5. DISKUSE	21
3. NÁVRH PROJEKTU VYUŽITÍ VÍCEÚČELOVÉ HALY.....	24
3.1. POPIS VÍCEÚČELOVÉ HALY	24
3.2. NÁVRH PROJEKTU	24
3.3. FINANCOVÁNÍ	26
3.4. LEKTOR	26
3.5. JEDNORÁZOVÉ AKCE.....	26
3.6. DOBA VYUŽÍVÁNÍ HALY.....	27
3.7. DALŠÍ MOŽNOSTI VYUŽITÍ VÍCEÚČELOVÉ HALY	28
SEZNAM LITERATURY	30
SEZNAM PŘÍLOH	32

Úvod

Tímto projektem bych ráda poukázala na potřebnost vybudování víceúčelové haly pro volný čas v obci Záhorovice. Toto zařízení by mělo sloužit pro všechny občany, ale především pro žáky 1. stupně Základní školy v Záhorovicích, děti tak budou mít smysluplně a aktivně vyplněný volný čas a díky tomu mohou lépe čelit sociálně-patologickým jevům. Hala má být také zdrojem pro obnovu a utužení činností občanských sdružení, zájmových skupin, kultury. Objekt má zkvalitnit život občanů této vesnice.

Projekt je rozdělen do tří částí. První část se zabývá obcí Záhorovice a teoretickým pojetím volného času. Druhá část nás seznamuje z výsledky průzkumného šetření provedeného na základní škole mezi žáky 2. – 5. tříd. A třetí část je samotným návrhem využití víceúčelové haly.

1. Teoretická část

1.1. Obec Záhorovice

Záhorovice jsou údolní vesnicí ležící na trase z Uherského Brodu do Bojkovic podél řeky Olšavy. K 1. 1. 2012 žilo v obci 1080 obyvatel. Tuto vesnici obklopuje krásná příroda, patří do Chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty. K odpočinku může posloužit EKO hotel, který nabízí 7 komfortně vybavených pokojů a možnost využití restauračního zařízení. Můžeme zde najít Hostinec u Neradů nebo bar Green pub. V obci najdeme také 2 prodejny s potravinami a jednu s průmyslovým a drogistickým zbožím. Obec se může pyšnit kvalitní dechovou kapelou pod názvem Záhorovjané.¹ Viz. Příloha č. 1 – Obec Záhorovice

1.2. Dějiny obce Záhorovice

Historie obce sáhá až do 14. století pod názvem Záhorowicze. Jméno obce je pravděpodobně odvozeno od slova „Za horou“, tj. za lesem. Tehdy zde stál jen mlýn a dvůr. Součástí obce byly i osady Městkov a Ústí, které zanikly po vpádu uherských vojsk a loupeživých Kuruců. Několikrát se měnili majitelé obce a od r. 1481 - 1850 patřila majitelům světlovského panství.

Záhorovice trpěly pro svou polohu na moravsko-uherském pomezí. Husitská výprava táhla krajem pod vedením Prokopa Holého a také se zde vyskytovala vojska uherského krále Matyáše. Nejhorší byly vpády Tatarů a uherských vojsk Štěpána Bočkaje. Po nich zůstala obec vydrancovaná a zpustošená, povraždění lidé. Od roku 1709 již nebyly zaznamenány žádné vpády. Záhorovice patřily k chudým obcím v podhůří Karpat. I když poddanství bylo zrušeno v r. 1848, naše obec se vykoupila z roboty až v r. 1885. Devatenácté století bylo pro rozvoj obce rozhodujícím obdobím. V r. 1872 zde byla postavena trojtřídní škola, do té doby navštěvovaly děti školu v Nezdenicích. Na pozemku dnešní školy byla v r. 1892 postavena nová budova školy a v dalších letech s přibývajícím počtem dětí byla přistavena zadní část. Obec nikdy neměla vlastní kostel, byla přifařena k Nezdenicím.²

¹ Srov. *Obec Záhorovice* [online]. 2011. [cit. 2011-04-27]. Dostupné z: <<http://www.zahorovice.cz/>>.

² Srov. *Záhorovice*. Publikace vydána Obecním úřadem, 2003.

S okolím bylo spojení po hlavní silnici Uherský Brod – Bojkovice, ta byla dostavěna v r. 1837 a v r. 1887 byla zřízena železniční zastávka Vlárské dráhy. Hospodaření se také postupně dostávalo na značně vysokou úroveň a Záhorovice se staly jednou z nejvyspělejších zemědělských obcí. V obci byly dva mlýny, pálenice, čedičový lom s drtičem šterku a později i výroba cementového zboží. Pracovali zde i brusiči perleti. Docházelo k rozvoji řemeslnické výroby.

V Záhorovicích byl značně rozvinutý spolkový život a družstevnictví. Od roku 1889 zde působilo spotřební družstvo Svornost a od r. 1900 místní Raiffeisenka (malý peněžní ústav). Svaz dobrovolných hasičů založili občané v r. 1892. Činnost vyvíjela i pobočka Sokola z Bojkovic, ze které v r. 1921 vznikla samostatná jednota. Již v minulém století zde působil čtenářský spolek Palacký s knihovnou, kterou převzala v r. 1919 obecní knihovna.

Za německé okupace byly z obce odsunuty rodiny cikánského původu do koncentračního tábora. Dva záhorovští občané přišli o život v dělostřelecké palbě při osvobození obce. Záhorovice byly osvobozeny 1. května 1945 vojsky rumunské armády. V poválečné době proběhla socializace vesnice, bylo založeno zemědělské družstvo. Rozvoj průmyslu v okolí přinesl pracovní příležitosti pro další obyvatele obce.

Obec Záhorovice byla odedávna proslulá divadelní činností. Dříve to byly různé spolky, které nacvičovaly divadelní představení. Po válce se této činnosti ujímá hlavně Tělovýchovná Jednota Sokol, která pravidelně vystupovala na Vánoce a Velikonoce s divadelním představením. Hrály se i hodnotné hry klasiků českého divadla, dramata, veselohry i operety. Každé představení bylo svátkem jak pro herce, tak pro celou obec. Postupně ale docházelo k modernizaci stylu života a došlo k úplnému přerušení divadelní činnosti.

V r. 1980 dochází začlenění obce pod Bojkovice. A v r. 1990 se opět osamostatňuje a jde dále svou vlastní cestou.³

³ Srov. *Záhorovice*. Publikace vydána Obecním úřadem, 2003.

1.3. Pamětihodnosti a zvláštnosti v Záhorovicích

Morový hřbitov je ojedinělý svou polohou, tvarem, nachází se ve stínu tří historických lip a je z r. 1831. Stojí zde kamenný kříž, který je postaven čelem na jih k obci a chrání 65 zemřelých. Tomuto místu se nářečím říká „kerchůvek“, který je zapsán do seznamu chráněných národních památek v r. 1992.

Záhorovská kyselka je slaná minerální voda, která obsahuje kysličník uhličitý, slouží k léčení a kuchařskému využití nebo jen k osvěžení. Tryská ze skalní pukliny třemi silnými prameny. Původně se brala z dřevěného korábu. Viz. Příloha č. 2 – Záhorovská kyselka

Zvonice oznamuje zvonem úmrtí spoluobčanů a požáry. Dnešní podobu získala roku 1974 a v r. 1999 byla elektronicky ozvučena, zvon také oznamuje spoluobčanům poledne a klekání.

Modrá voda je zatopený lom na nejvyšším kopci – na Vale. Lidé si dříve mysleli, že je zde ukryt poklad, ale místo zlata se na tomto území našly cenné druhy vyvřelých hornin.

Boží muka se nachází na soukromém pozemku a v roce 1963 byla prohlášena za kulturní památku.⁴

1.4. Způsob trávení volného času v obci

Můžeme zde najít družinu při základní škole s přilehlým školním hřištěm, fotbalové hřiště, multifunkční hřiště s dětským koutkem. Viz. Příloha č. 3 – Hokejový turnaj na školním hřišti, Fotbalové hřiště, Multifunkční hřiště s dětským koutkem

⁴ Srov. *Záhorovice*. Publikace vydána Obecním úřadem, 2003.

1.5. Volný čas pojímán historicky

Už ve starověkém Řecku můžeme najít zamyšlení nad volným časem. Aristoteles je přesvědčen, že volný čas (scholé) by měl obsahovat rozjímavou činnost, která je milována pro sebe samu a nesměřuje k žádnému cíli, má znamenat nejvyšší lidskou blaženost. Podobně se na volný čas (otium) dívá i Seneca. Protikladné pojetí volného času nacházíme u Platóna, který se domnívá, že je prostředek k dosažení určitého cíle. Později v křesťanství najdeme pojetí volného času jako prostor k odpočinku po práci.⁵

Volný čas se prolíná celou historií, ale dříve se nad ním tolik neuvažovalo. Biologický rytmus živočišné říše je uzpůsoben střídáním činnosti a odpočinku, u člověka tedy střídání práce a volného času. Dříve v době předindustriální byl volný čas výsadou lidí z vyšší vrstvy, kteří nepracovali manuálně. Elita mohla rozvíjet kulturně bohatý sloh. Pracující vrstvy měly volného času méně. Později se činnost ducha stávala náplní volného času a znamenala pro člověka vyšší lidskou důstojnost, ale stále převažovala výrobní činnost nad intelektuální.

V 19. století docházelo k industrializaci, mechanizaci práce, oddělení pracovní doby od ostatního dne, zvyšování produkce, vzestup pracujících mas a zkrácení pracovní doby. Lidé bojovali za zkrácení pracovní doby na 8 hodin, ale někteří se domnívali, že dojde ke zhoršení morálky a dělníci se budou jen opíjet. Dělníci ale zprvu začali zakládat vzdělávací spolky. Vzdělávací pojetí volného času má velkou tradici.

Od roku 1945 můžeme vidět v Evropě tři fáze vývoje volného času: V 50. letech volný čas představoval především podobu zotavovací, regenerační a rekreační. Mělo to posloužit k obnově pracovní síly. V 60. a 70. letech se volný čas stává konzumním, dochází k utrácení peněz. V 80. letech ve vyspělých západních zemích chce člověk prožívat volný čas uvědoměle a intenzivně, mít zážitky.

Ke společenskému převratu došlo i u nás a to po pádu totality a s obnovou tržního hospodářství. Ukázala se zde velká a lákavá nabídka, jak trávit volný čas.⁶

⁵ Srov. *Volno – Centrum pro volný čas* [online]. 2011. [cit. 2011-04-27]. Dostupné z: <<http://www.konicky.ic.cz/>>.

⁶ Srov. SPOUSTA, V., et al. *Teoretické základy ve volném čase*. Brno : Masarykova univerzita, 1994. s. 10-14.

Od 90. let se vytvářely pro děti a mládež nové podmínky ve volnočasových aktivitách. Do popředí se dostávaly alternativní možnosti. Před mladými se otevřela široká škála aktivit, které byly snadno dostupné. Někdo si z takového množství dokáže vybrat, ale někteří to bohužel nesvedou. Stává se, že i přes dobrou přitažlivost nabídek jedinci neumí kladně reagovat a zůstávají raději u nicnedělání a nudy nebo podléhají protispolečenskému chování. Příčinou tohoto selhání bývá nedostatek motivujících informací a také jiné životní faktory. Důležitý je aktivní přístup jedince, jeho neznalost, jak využít existujících možností, znamená izolaci od volnočasových aktivit.⁷

1.6. Pojem volný čas v dnešní době

„Volný čas je možno chápat jako opak doby nutné práce a povinností a doby nutné k reprodukci sil. Je to doba, kdy si své činnosti můžeme svobodně vybrat, děláme je dobrovolně a rádi, přináší nám pocit uspokojení a uvolnění.“⁸

Volný čas je v dnešní době velmi aktuálním a diskutovaným tématem. V současnosti dochází k hodnotovým změnám u většiny mladé generace a také k proměnám v jejich hierarchii hodnot a postojů. Zvyšují se počty mladistvých lidí závislých na drogách, halucinogenních látkách, herních automatech, atd. a narůstá kriminalita. Zde nastává otázka „co s volným časem“. Tato otázka by měla být důležitá pro všechny, které zajímá budoucí vývoj a osud společnosti.⁹

Proto je žádoucí, aby z výchovných důvodů docházelo k pedagogickému ovlivňování volného času dětí a mládeže. Děti nemají tolik zkušeností jako dospělí, nedokáží se orientovat ve všech oblastech zájmových činností. Důležitým faktorem je citlivé vedení. Vedení má být nenásilné, nabízené činnosti rozmanité a dobrovolné. Aby bylo ovlivňování volného času efektivní, tak záleží na věku dětí, jejich mentální i sociální vyspělosti a v jakém rodinném prostředí vyrůstají.¹⁰

⁷ Srov. HOFBAUER, B. *Děti, mládež a volný čas*. Praha : Portál, 2004. s. 44.

⁸ PÁVKOVÁ, J., et al. *Pedagogika volného času*. Praha : Portál, 2008. s. 13.

⁹ Srov. SPOUSTA, V., et al. *Metody a formy výchovy ve volném čase*. Brno : Masarykova univerzita, 1996. s. 7.

¹⁰ Srov. PÁVKOVÁ, J., et al. *Pedagogika volného času*. Praha : Portál, 2008. s. 13-32.

Děti tráví volný čas v různých prostředích. Může to být domov, škola, různé společenské organizace a instituce. Mnoho dětí tráví své volno na veřejných prostranstvích bez jakéhokoli dozoru a zájmu dospělého. Tímhle je ohrožena výchova dětí a jejich bezpečnost.

Společnost by se měla zajímat o to, jak děti tráví volný čas, kterého mají poměrně dost. Je dobré podotknout, že na prvním místě je to záležitost rodiny, ale ta nemůže výchovu dětí ve volném čase zcela zabezpečit. Chybí jí dostatek volného času, potřebné materiální vybavení a odborná kvalifikace. Dospívající se chtějí seskupovat se svými vrstevníky, tuhle potřebu jim rodina též nemůže dát.

Některé sklony k omezování nebo rušení institucí pro výchovu mimo vyučování nejsou příliš dobré. Historické zkušenosti i zkušenosti ze zahraničí ukazují, že prevence je daleko lepší než náprava chyb a převýchova.

Abychom se cítili dobře, měli bychom mít vyváženou oblast povinností a oblast volného času. Podstatným cílem výchovy je naučit člověka rozumně pracovat s volným časem, utvářet jeho koníčky a prohlubovat hlavní, celoživotní zájem.¹¹

1.7. Volný čas jako hodnota

Volný čas je hodnotou tehdy, pokud je člověku ku prospěchu a zkvalitňuje jeho život.¹² Zájmové činnosti pro děti a mládež mají v dnešní moderní době své instituce a ty rozvíjejí jejich koníčky. Volný čas má u jedince největší význam v dospívání, kdy dochází k vyhraňování jeho potřeb a zájmů. Adolescenti a dospělí umí zpravidla zacházet se svým volným časem sami. Lidé mají takový volný čas, jaký se jim utvářel v průběhu života. Například pokud chceme od dospělého, aby se zabýval uměním, když k němu nikdy dříve neměl vztah, tak je toto snažení bezvýsledné. Proto je velmi důležité, aby byl volný čas od dětství tvořen alespoň částečně hodnotnými aktivitami.¹³

¹¹ Srov. PÁVKOVÁ, J., et al. *Pedagogika volného času*. Praha : Portál, 2008. s. 13-32.

¹² Srov. SPOUSTA, V., et al. *Metody a formy výchovy ve volném čase*. Brno : Masarykova univerzita, 1996. s. 12-13.

¹³ Srov. SPOUSTA, V., et al. *Metody a formy výchovy ve volném čase*. Brno : Masarykova univerzita, 1996. s. 12-13.

1.8. Různé pohledy na volný čas a jeho dělení

Dva hlavní směry ve volném čase

Negativní – v tomto smyslu znamená volný čas zbývající dobu celkového průběhu dne, která zůstala po studiu, práci, povinnostech v domácnosti a po uspokojení základních fyziologických potřeb.

Pozitivní – zde je volný čas užitečným časovým prostorem, který znamená pro jedince svobodu. Člověk se může realizovat a dělat to, co chce sám, aniž by ho do toho někdo nutil.¹⁴

Mezi hlavní oblasti volného času patří: vytváření sociálních vztahů, tělesné aktivity, praktické činnosti, umělecké a intelektuální aktivity.¹⁵

Volný čas má různé funkce:

Rekreační, při které dochází k relaxaci a znovuoobnovení sil.

Můžeme kompenzovat svůj neúspěch a zklamání.

Poznáváme možnosti sebe sama a rozvíjíme své nadání.

Je zde možnost seberealizace.

Zlepšení komunikace pro nové sociální kontakty.

Začleňujeme se do společnosti.¹⁶

Aktivity ve volném čase mohou být: aktivní nebo pasivní. Dochází k tomu, že lidé dávají přednost receptivní účasti např. sledování aktivit druhých, než by se sami zapojili do činnosti.¹⁷

Různosti prožívání volného času závisí: na věku, pohlaví, vzdělání, rodinném stavu, tělesné a duševní kondici, zaměstnání jedince a tradicích daného prostředí.¹⁸

¹⁴ Srov. SMĚKAL, V., VÁŽANSKÝ, M. *Základy pedagogiky volného času*. Brno : Paido, 1995. s. 23-24.

¹⁵ Srov. HOFBAUER, B. *Zařízení volného času dětí a mládeže*. Praha : Institut dětí a mládeže MŠMT ČR, 1992. s. 8.

¹⁶ Srov. MACEK, M., et al. *Střediska pro volný čas dětí a mládeže*. Praha : Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Odbor pro mládež, 1998. s. 8-9.

¹⁷ Srov. MACEK, M., et al. *Střediska pro volný čas dětí a mládeže*. Praha : Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Odbor pro mládež, 1998. s. 8.

¹⁸ Srov. SPOUSTA, V., et al. *Kapitoly z pedagogiky volného času*. Brno : Masarykova univerzita, 1996. s. 16.

1.9. Psychohygienu ve volném čase

V psychohygieně hraje významnou roli volný čas. Pro jedince je škodlivé, když nemá žádný volný čas, příčinou může být špatný režim dne. Dlouhodobé odstranění volného času ze života jedince je neekonomické, protože výkonnost při práci klesá.¹⁹

„Psychohygienická pravidla využívání volného času:

1. Volný čas není zbytečně stráveným časem.
2. Uvědomit si odpovědnost nejen za své pracovní výsledky, ale i za využívání svého volného času.
3. Nejvýhodnější je organizovat volný čas individuálně nebo individuálně co nejvíce respektovat.
4. Ve volném čase je nutné odstranit každou křečovitost a nesmyslné úsilí.
5. Soukromé plány, cíle a hodnoty v čase povinností korigovat rozumem, ve volném čase fantazií.
6. Snažit se o široké zájmy a záliby a nevázat jejich realizaci absolutně na zaměstnání.
7. Činnosti ve volném čase by měly být doprovázeny pozitivním emočním laděním.
8. Ve volném čase se věnovat aktivitám, pro něž lze předpokládat schopnosti.
9. Činnosti ve volném čase by měly vést k subjektivnímu prožitku úspěchu.
10. Hledat náplň aktivity ve volném čase v imaginaci a ne v racionalitě, aniž by docházelo k odtržení od reality.
11. Psychohygienická pravidla pro využívání volného času neplatí jen pro psychiku člověka, ale i pro jeho tělo.
12. Znat psychohygienická pravidla pro využívání volného času a mít na ně vlastní poučený názor.“²⁰

¹⁹ Srov. SPOUSTA, V., et al. *Kapitoly z pedagogiky volného času*. Brno : Masarykova univerzita, 1996. s. 14.

²⁰ SPOUSTA, V., et al. *Kapitoly z pedagogiky volného času*. Brno : Masarykova univerzita, 1996. s. 15.

2. Dotazníkové šetření

Při návrhu projektu využití víceúčelové haly je snahou, vycházet co nejvíce z potřeb a zájmů cílové skupiny, proto bylo provedeno průzkumné šetření na 1. stupni Základní školy v Záhorovicích.

2.1. Kvantitativní průzkum - Dotazníkové šetření

Při dotazníku klademe písemně otázky a písemně na ně dostáváme odpovědi. Dotazník je nejčastěji používanou metodou zjišťování hromadných údajů. Tímto způsobem můžeme získat mnoho informací za krátký čas. Osoba, která vyplňuje dotazník, je respondent a jednotlivé prvky v dotazníku jsou otázky.

Dobře sestavený dotazník má mít jasný cíl.²¹ V dotazníku by respondentům mělo být vše jasné a srozumitelné, formulace otázek jednoznačná. Dotazník zjišťuje jen nezbytné údaje. Dalším důležitým faktorem je ochota respondentů spolupracovat. Dotazník musí obsahovat jasné pokyny k vyplňování, nejčastěji se začíná jednoduchými otázkami.²²

Respondentům můžeme předat dotazník osobně, prostřednictvím jiné osoby nebo rozeslat poštou. Ale nejvýhodnější je osobní předávání dotazníků, zde je pravděpodobná vysoká návratnost. U dotazníků rozeslaných poštou je třeba zasílat alespoň dvojnásobek. Pro pravdivější údaje je lepší, aby byl dotazník anonymní. Ale právě to může vést k nezodpovědnému vyplňování.²³

Vlastnosti dobrého dotazníku

Dotazník by měl splňovat základní požadavky, aby bylo měření dobré. Jsou to validita, reliabilita a praktičnost. Validitou se rozumí zjišťování platných údajů. Reliability je schopnost dotazníku zachytit spolehlivě a přesně zkoumané jevy.²⁴

²¹ Srov. GAVORA, P. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno : Paido, 2010. s. 121.

²² Srov. CHRÁSKA, M. *Metody pedagogického výzkumu*. Praha : Grada, 2007. s. 169-170.

²³ Srov. CHRÁSKA, M. *Metody pedagogického výzkumu*. Praha : Grada, 2007. s. 174-175.

²⁴ Srov. CHRÁSKA, M. *Metody pedagogického výzkumu*. Praha : Grada, 2007. s. 171.

2.2. Dotazník

Dotazníkovou metodu jsem si zvolila proto, abych mohla co nejlépe zmapovat zájem žáků a navrhnout sporty a aktivity, které děti nejvíce požadují ve víceúčelovém objektu. Při dotazníku jsem se snažila klást otázky, které by pro děti měly být srozumitelné a jasné. Výhodou bylo, že žáci vyplňovali dotazníky ve vyučování, kde jim při nejasnostech mohl pomoci učitel. Žáci druhé a třetí třídy dle mého názoru chtěli mít dotazníky rychle vyplněné, a proto jejich odpovědi byly většinou v odpovědi Žádné. Ale to vše napravila až čtvrtá a pátá třída, které si nechaly na odpovědích v dotazníku záležet. Viz. Příloha č. 4 - Dotazník

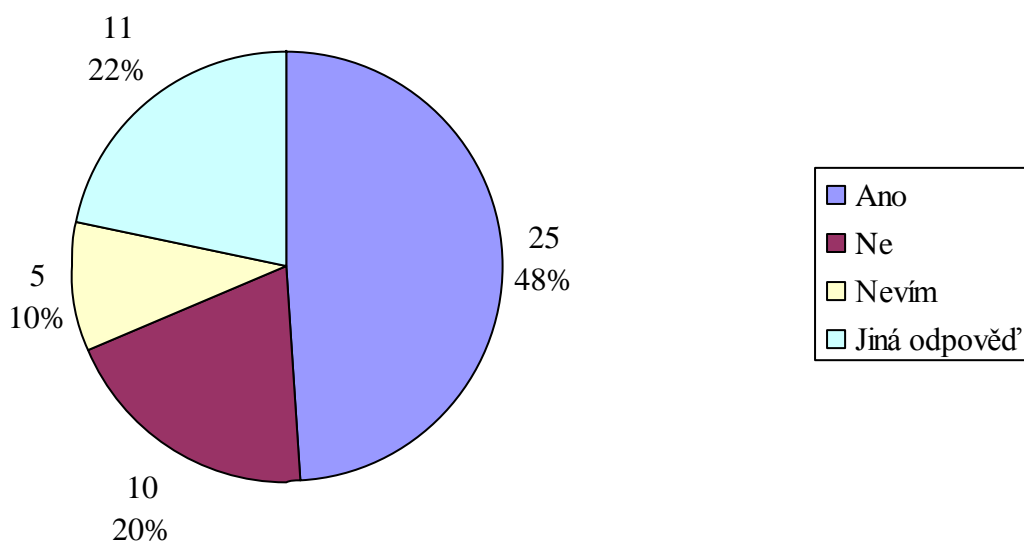
2.3. Zkoumaný vzorek

Zkoumaným vzorkem byli žáci druhé až páté třídy ve věku 8 až 12 let, tohoto průzkumu se účastnilo 51 dětí, které v den dotazníkového šetření byly ve škole. Dotazník byl rozdán učiteli v jednotlivých třídách, návratnost byla stoprocentní s ohledem na to, že byl dotazník rozdávan ve vyučování a žáci jej ihned po vyplnění odevzdávali vyučujícímu. Všechny z těchto odevzdaných dotazníků jsem použila pro návrh využití sportů a aktivit ve víceúčelové hale.

2.4. Grafické znázornění výsledků průzkumu

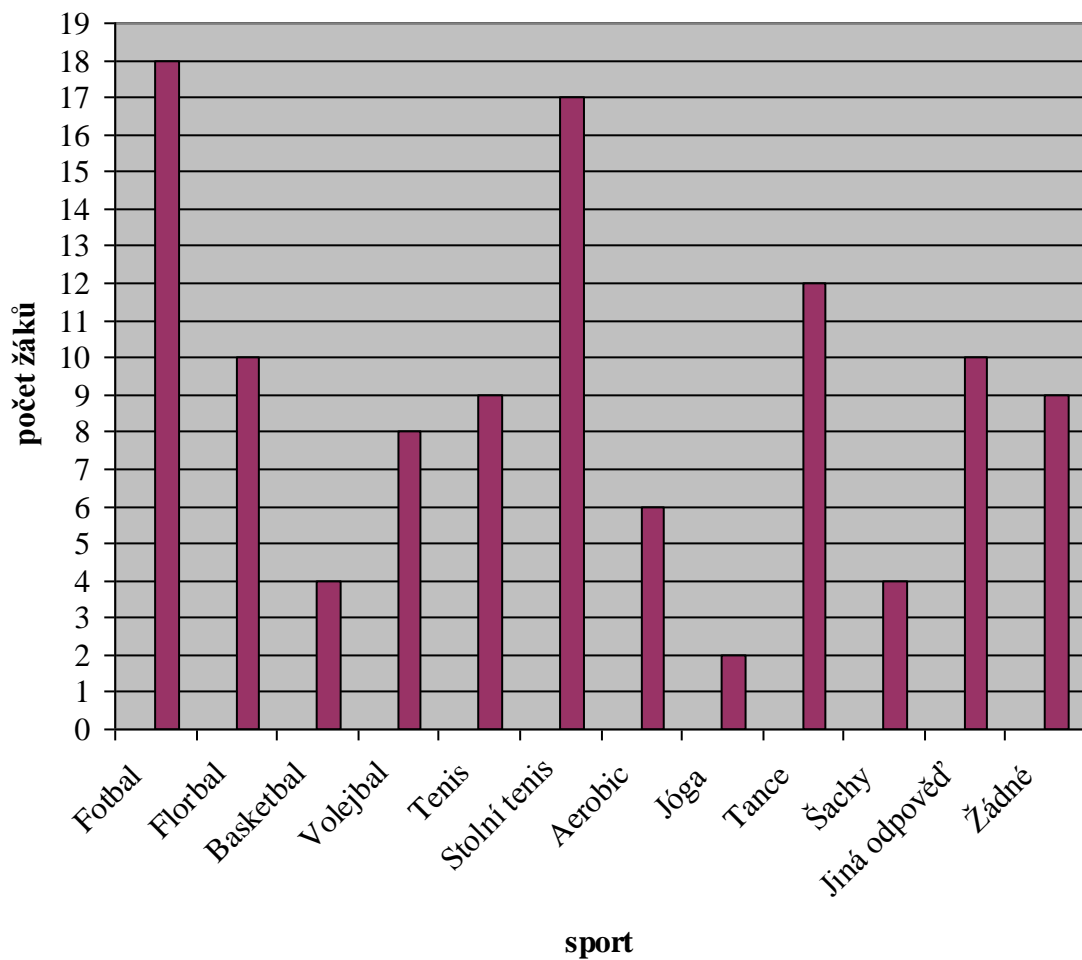
V tomto grafickém znázornění se dovíme, zdali žáci chtějí víceúčelový objekt, které sporty a aktivity již provozují, které by chtěli provozovat a jaké jednorázové akce by se jim líbily ve víceúčelové hale.

Přáli by jste si v naší obci stavbu víceúčelové haly pro využití volného času?

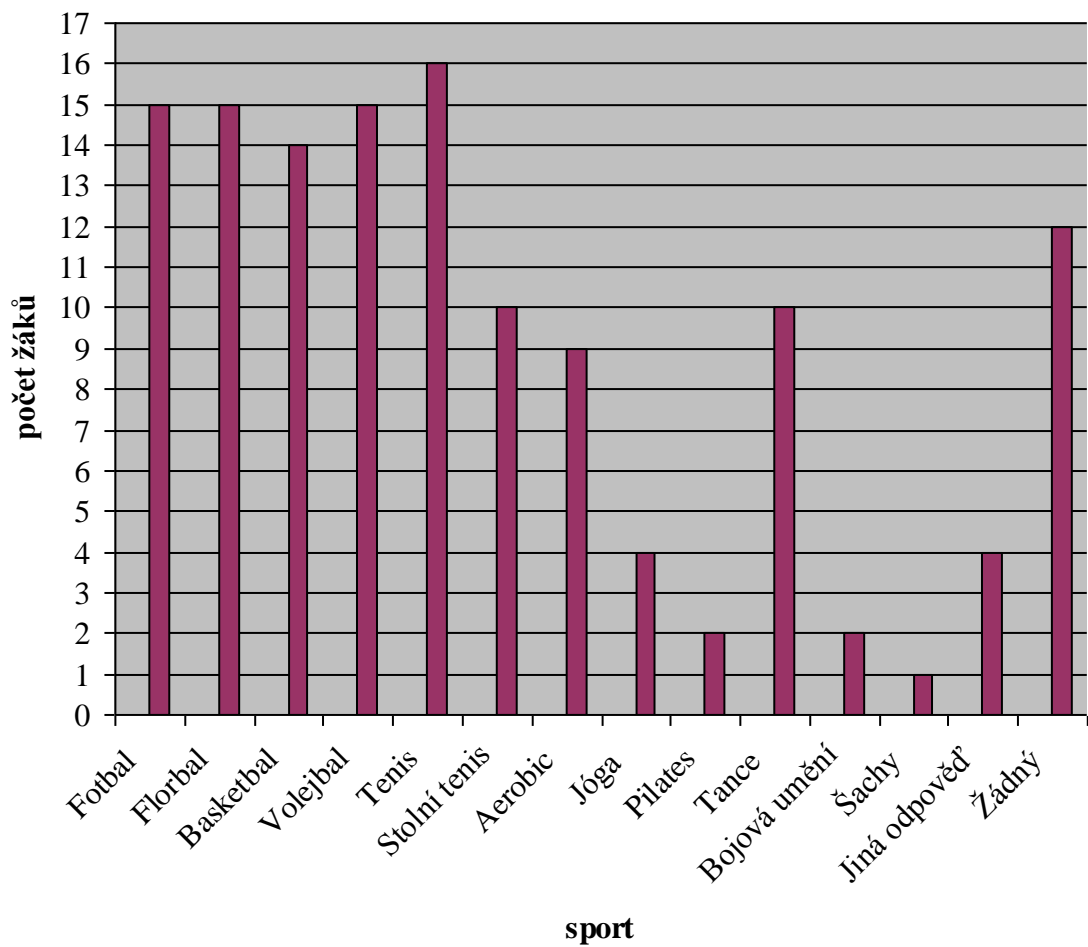
V této otázce bylo nejčastější odpovědí Ano, tedy že děti chtějí víceúčelové zařízení v naší obci. Následovala Jiná odpověď, do které děti napsaly- koupaliště, krytý bazén, kino, kluziště. Dále odpověď Ne a nejmenší počet odpovědí bylo u položky Nevím.

Které sporty provozujete ve svém volném čase?

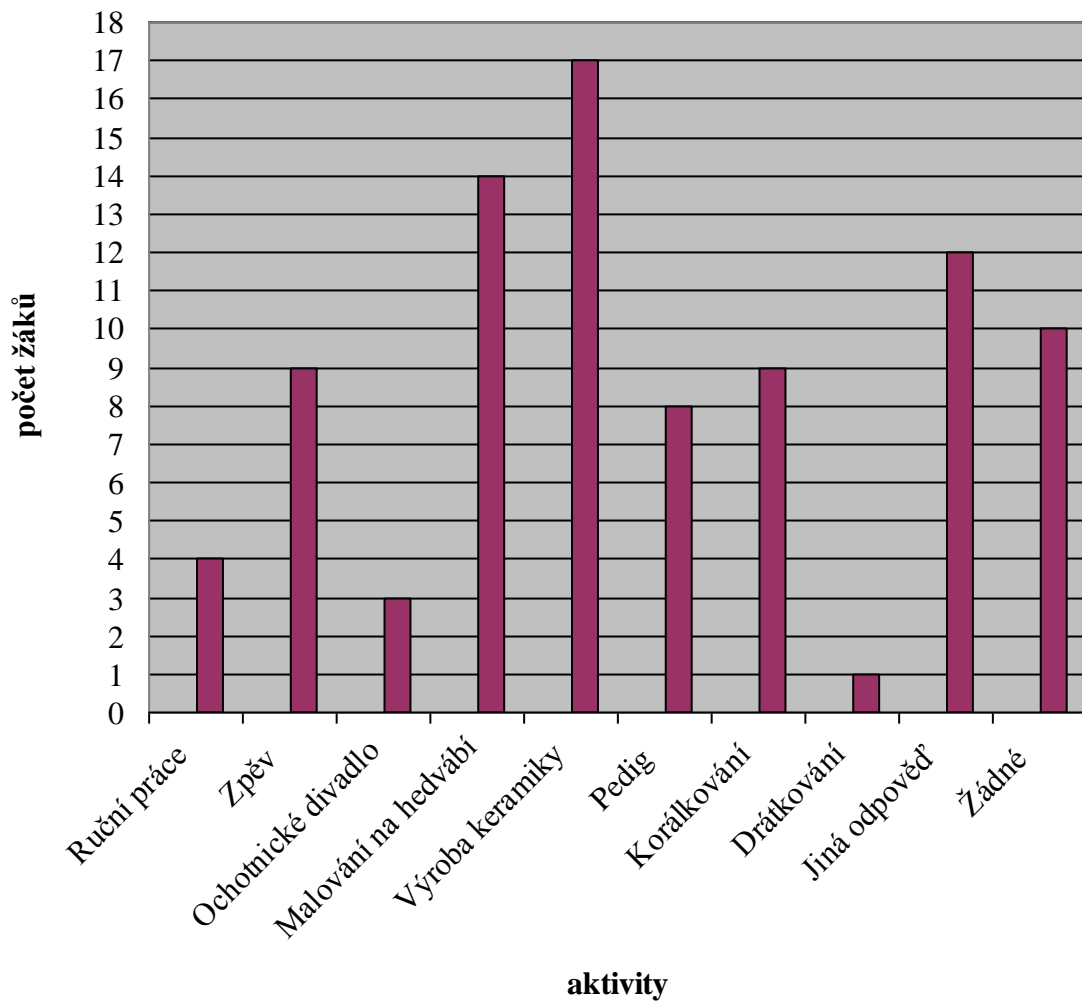
V další otázce můžeme vidět tři nejčastěji volené sporty mezi dětmi a to jsou – Fotbal, Stolní tenis, Tance. Dále bylo následné pořadí – Jiná odpověď (zde se nacházelo- plavání, hra na klavír, keramika, hasiči, gymnastika, výtvarná výchova, kolečkové brusle, jízda na kole, badminton, motokros, bowling) a stejný počet dosáhl i Florbal, dále byly v pořadí Žádné spolu s Tenisem, Volejbal, Aerobic, Basketbal a zároveň Šachy a jako poslední Jóga.

Který sport by jste chtěli provozovat ve víceúčelové hale?

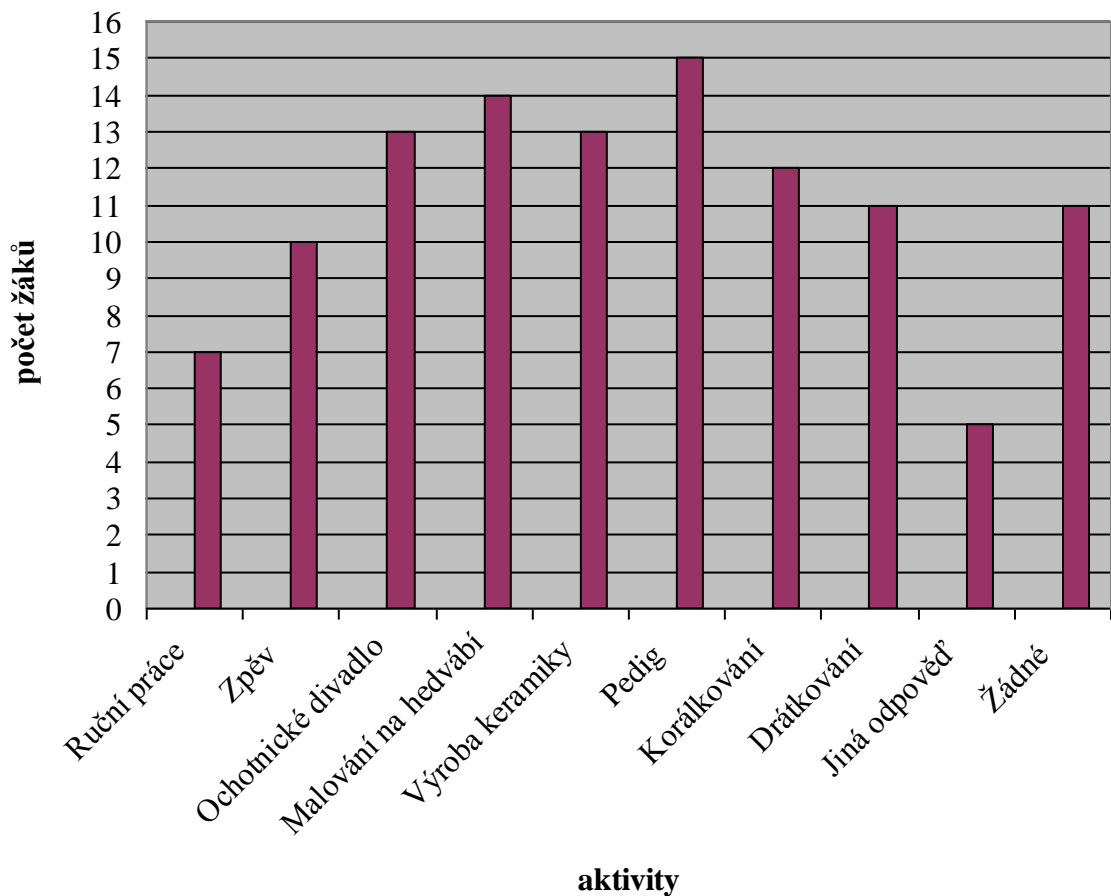
V následující otázce patřily ke třem nejčastějším odpovědím – Tenis, Fotbal zároveň s Florbalem a Volejbalem, třetí místo získal Basketbal. Mezi další odpovědi patří – Žádný, Stolní tenis a zároveň Tance, Aerobic, Jóga spolu s Jinou odpovědí (ta obsahovala- hraní divadla, bowling), Pilates a zároveň Bojová umění a jako poslední Šachy.

Které další aktivity provozujete ve svém volném čase?

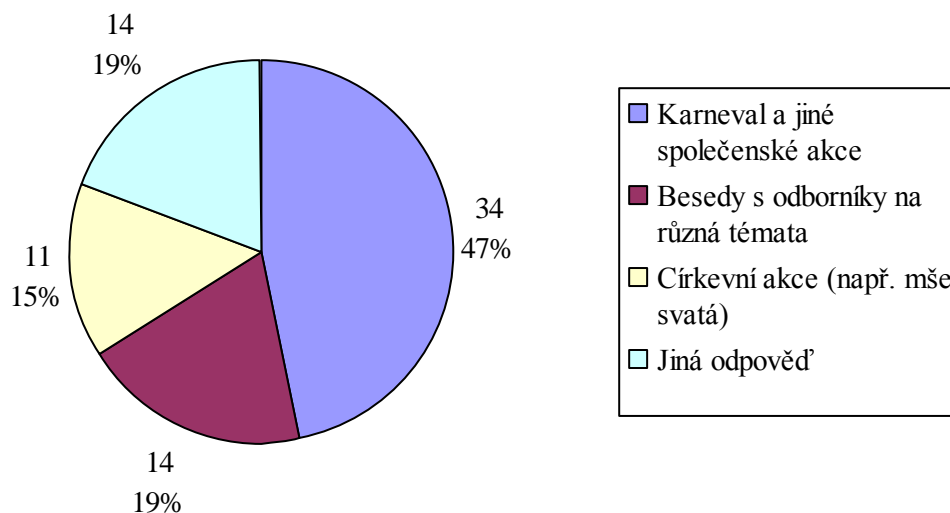
V této otázce mezi tři nejčastější aktivity, které děti provozují, patří Výroba keramiky, Malování na hedvábí, Jiná odpověď (obsahující malování, stavění bunkru, hru na klavír, hru na počítači, střelbu z pušky, jízdu na bruslích, práci na zahradě, dechovku, hru na kytaru). Mezi další odpovědi patří - Žádné, Zpěv a zároveň Korálkování, Pedig, Ruční práce, Ochoťnické divadlo a jako poslední Drátkování.

Které další aktivity by jste rádi provozovali ve svém volném čase ve víceúčelové hale?

V další otázce mezi tři nejžádanější aktivity patří – Pedig, Malování na hedvábí, o třetí místo se dělí Ochotnické divadlo a Výroba keramiky. Mezi další odpovědi bylo zařazeno – Korálkování, Drátkování a zároveň Žádné, Zpěv, Ruční práce a jako poslední Jiná odpověď (kde děti psaly- malování, plavání, copy centrum, malé koupaliště).

Jaké jednorázové akce by jste dále uvítali ve víceúčelové hale?

V poslední otázce by se dětem nejvíce líbil Karneval a jiné společenské akce. Dále jsou na stejných pozicích Besedy s odborníky na různá témata a Jiná odpověď (zde děti zařazovaly- plavání, koncerty, disko, školní besídku pro důchodce, zpívání, školní akademii, den dětí). A jako poslední se umístily Církevní akce (např. mše svatá). Důvodem posledního umístění je pravděpodobně věk dotazovaných a také účast na konání mší svatých v kostele ve vedlejší obci.

2.5. Diskuse

Z grafického znázornění můžeme vidět, že by si děti víceúčelové zařízení přály. Mezi nejčastěji provozované sporty děti uvedly Fotbal, Stolní tenis, Tance. Do nejvíce provozovaných aktivit děti psaly Výroba keramiky, Malování na hedvábí, Jiná odpověď (ta zahrnovala- malování, stavění bunkru, hru na klavír, hru na počítači, střelbu z pušky, jízdu na bruslích, práci na zahradě, dechovku, hru na kytaru).

Sporty, které by chtěly nejvíce provozovat ve víceúčelové hale, jsou Tenis, Fotbal, Florbal, Volejbal, Basketbal. Nejčastěji zvolené aktivity dětmi jsou Pedig, Malování na hedvábí, Ochotnické divadlo, Výroba keramiky. U jednorázových akcí se děti rozhodly pro Karneval a jiné společenské akce.

Sporty a aktivity, které děti nejčastěji provozují ve svém volném čase

Děti v dotaznících uvedly nejčastěji prováděné sporty a aktivity, za kterými bohužel musí většinou dojíždět, proto by bylo výhodou mít v místě víceúčelové zařízení, které dětem lépe pomůže realizovat jejich zájmy.

Nejčastější sporty, které děti provozují:

1. místo	Fotbal
2. místo	Stolní tenis
3. místo	Tance

Fotbal

Za tímto sportem děti jezdí do vedlejší obce Nezdenice, zde využívají sportovní halu. Velkou nevýhodou je přeprava, kterou zajišťují vždy určití rodiče svými osobními automobily. Trénink vede čtyřicetiletý muž z naší obce, a proto by bylo velkou výhodou, aby se tento sport provozoval v místě.

Stolní tenis

V naší obci se nachází venkovní hrací stůl pro stolní tenis, ale tento sport není možné provozovat za nepříznivého počasí, proto zájemci využívají kroužku v Uherském Brodě, který je vzdálený 13 km a tudíž pro mladší zájemce je často z tohoto důvodu nedostupný.

Tance

V současné době je zájem o kurzy břišního tance, děti jezdí za touto činností do Domu dětí a mládeže v Bojkovicích, které jsou pro nás spádovou obcí. I když se taneční kurz uskuteční v naší základní škole, tak je kapacita tělocvičny nedostačující.

Nejčastější aktivity, které děti provozují:

1. místo	Výroba keramiky
2. místo	Malování na hedvábí
3. místo	Jiná odpověď

Výroba keramiky

V obci se nachází keramická dílna, která je umístěna v soukromém rodinném domě, kapacita pro více účastníků je nevyhovující. Kdyby se tato činnost provozovala ve víceúčelové hale, pec k vypalování by nebyla její součástí, ale majitelka by ji propůjčovala bez finanční náhrady.

Malování na hedvábí

Děti za touto aktivitou jezdí do vedlejšího města, což je také časově náročnější. Možní lektoři této činnosti v naší obci jsou, ale chybí prostory pro výuku.

Jiná odpověď

Děti do této odpovědi zařadily- malování, stavění bunkru, hru na klavír, hru na počítači, střelbu z pušky, jízdu na bruslích, práci na zahradě, dechovku, hru na kytaru.

3. Návrh projektu využití víceúčelové haly

3.1. Popis víceúčelové haly

V přízemí víceúčelové haly se bude nacházet velká tělocvična, kde se budou odehrávat sporty. Součástí bude místnost s vybavením pro dané sporty a toalety se sprchami. V patru budou oddělené klubovny pro jednotlivé aktivity, v každé z kluboven najdeme umyvadlo a na společné chodbě toalety. V přízemí i v prvním patře budou šatny. Díky víceúčelové hale vzniknou dvě nová pracovní místa pro obyvatele z obce- správce haly, který bude zajišťovat její chod včetně drobných oprav a dalším pracovním místem bude pozice uklízečky na zkrácený úvazek.

3.2. Návrh projektu

Návrhem projektu jsou sporty a aktivity, které by děti chtěly nejvíce provozovat ve víceúčelové hale, ale samozřejmostí je, že by se zde uskutečnily i sporty a aktivity, které děti nejčastěji provozují ve svém volném čase a které nejsou uvedeny v samotném návrhu projektu.

Nejčastější sporty, které děti chtějí provozovat:

1. místo	Tenis
2. místo	Fotbal, Florbal, Volejbal
3. místo	Basketbal

V tělocvičně se budou uskutečňovat tyto sporty:

Tenis

V obci jsou muži, kteří se věnují aktivně tenisu a právě ti by mohli vést tento sport. Pálky, míčky i síť budou ve vybavení haly.

Fotbal

V obci máme dva trenéry fotbalistů, kteří by se mohli podílet na učení dětí z prvního stupně. Finančně by měl také pomoci klubový příspěvek. Fotbalisté z naší obce musí za nepříznivého počasí jezdit do vedlejší vesnice, kde se nachází sportovní hala. Míče budou součástí vybavení haly.

Florbal

Hokejky i míčky budou ve vybavení haly.

Volejbal

Sít i míče součástí haly.

Basketbal

Basketbalové koše a míče ve vybavení haly.

Nejčastější aktivity, které děti chtějí provozovat:

1. místo	Pedig
2. místo	Malování na hedvábí
3. místo	Ochotnické divadlo, Výroba keramiky

V jednotlivých klubovnách vzniknou tyto aktivity:

Pedig

Tato aktivita bude pravidelně provozována 2x týdně. V obci žije dvaceti-šestiletý muž, který se této činnosti věnuje delší dobu, navštěvoval kurzy pedigu, také se v této činnosti zdokonaloval přes internet. Jeho výrobky jsou velmi zdařilé a má zájem stát se lektorem této aktivity.

Malování na hedvábí

Tato aktivita bude pravidelně provozována 2x týdně. V obci jsou tři ženy, které se této činnosti věnují a své výrobky vystavují a prodávají při různých příležitostech. Všechny tři jsou ochotny předávat své zkušenosti a dovednosti.

Ochotnické divadlo

Tato aktivita bude pravidelně provozována 1x týdně. Na základní škole jsou dvě učitelky, které mají zkušenosti s hraním divadla a mohly by se podílet na lektorství této aktivity.

Výroba keramiky

Tato aktivita bude pravidelně provozována 2x týdně. V obci žije padesátiletá žena, která vlastní keramickou dílnu a své výrobky vystavuje a prodává, ta bude nápomocna při této činnosti.

3.3. Financování

Financování sportů a aktivit- náklady spojené s provozem bude hradit obec Záhorovice ze svého rozpočtu, ale každý účastník zaplatí půlroční příspěvek 200,- Kč, ze kterého bude zaplacen lektor. Poplatek se může zvýšit díky materiálu, který bude potřebný při aktivitách. Pokud je budou chtít vykonávat dospělí, tak jejich poplatek za jednu lekci bude činit 50,-Kč.

3.4. Lektor

Bylo by dobré, aby lektor sportu měl zkušenosti s dětmi, znal pravidla sportu, který by vedl a byl fyzicky zdatný. V místě bydliště máme dva trenéry fotbalistů, několik mužů, kteří aktivně hrají tenis a chtějí se podílet na vedení těchto sportů. Při ostatních sportech přislíbili pomoc s výukou studenti z tělovýchovné fakulty. U aktivit by bylo ideální, aby měl lektor zkušenosti s dětmi, déle se zabýval danou činností a byl kreativní. V obci máme možné lektory pro dané aktivity. Značnou výhodou u všech sportů a aktivit by bylo získat lektora v místě bydliště a nebo z velmi blízkého okolí.

3.5. Jednorázové akce

Děti si z jednorázových akcí v dotazníku zvolily *Karneval a jiné společenské akce*. Další jednorázové akce, které se budou uskutečňovat pravidelně ve víceúčelové hale- vánoční jarmark, besídka ke dni matek, sportovní dětské odpoledne. Tyto akce mohou být zpestřením pro celé rodiny a děti zde mohou předvést, co se naučily v činnostech ve víceúčelové hale- ukázka výrobků z keramiky, možný prodej výrobků, atd. Při těchto akcích nebudou chybět hry a soutěže. Také se zde může uskutečňovat každoroční hodová mše svatá.

Pokud by hala byla pronajímána pro soukromé účely (svatební hostiny, rodinné oslavy, atd.), tak zaplatí obci pronájem včetně spotřeb energií.

3.6. Doba využívání haly

Děti by měly ve víceúčelové hale tyto sporty a aktivity pravidelně 2x týdně, jen Ochotnické divadlo by se konalo 1x týdně. Na konci srpna by se lektoři daných sportů a aktivit měli sejít a napsat rozpis, kdy se dané činnosti budou konat. Dále je důležité sejít se společně s dětmi, které o tyto sporty a aktivity mají zájem a zjistit, jestli většině bude vyhovovat vybraný termín. Lektoři si děti mohou rozdělit na začátečníky a pokročilé. Při větší účasti mohou vzniknout další termíny. Jejich seznam bude vyvěšen na webových stránkách obce Záhorovice, pokud budou mít zájem sportovat dospělí, musí si rezervovat termín, kdy hala bude volná.

Činnosti, kterým se ve víceúčelové hale budu věnovat:

Já bych se ráda zapojila do kroužků Výroba keramiky, Malování na hedvábí a Pedig. Pomáhala bych při jednorázových akcích s organizací a snažila bych se hledat odborníky, kteří by si s dětmi povídali na různá témata.

3.7. Další možnosti využití víceúčelové haly

Víceúčelová hala by měla sloužit nejen pro základní školu v naší obci, ale také pro ostatní obyvatele Záhorovic. Veškeré aktivity občanů se konají na veřejném prostranství a za nepříznivého počasí nejsou možné nebo jsou v místním pohostinství, což není příliš vhodné prostředí. Potřebné jsou prostory pro kulturní, politické, společenské a zájmové aktivity. Děti z mateřské školy a také mládež potřebují místo pro realizaci činností, které mohou zkvalitnit jejich život. Dále pro schůze občanů, mítinky, předvolební shromáždění nebo projednávání různých záležitostí s veřejností. Obci chybí tělocvična, sál pro kolektivní sporty. Také chybí prostory pro znevýhodněné skupiny občanů (absolventi po ukončení vzdělání, matky po mateřské dovolené, Romové, nezaměstnaní, atd.), školení, rekvalifikace pro lepší uplatnění na trhu práce. V obci jsou zájmové skupiny jako hasiči, sportovci, myslivci, chovatelé, rybáři a zahrádkáři, ti potřebují místo pro jednání, schůze členů. Jelikož v obci není kostel, občané chodí do vedlejší vesnice. Pro věřící se v obci konají církevní obřady na volném prostranství, což je závislé na počasí. Viz. Příloha č. 5 – Mše svatá na školním hřišti. Také místní fotbalisté v zimě musí jezdit do vedlejší obce, kde využívají sportovní halu. V hale se mohou konat svatby, rodinné oslavy, atd. Díky tomuto zařízení mohou vzniknout nová pracovní místa. Tyto zájmové skupiny a občanská sdružení musí mezi sebou spolupracovat na termínu konání svých akcí, k tomu jim mohou pomoci webové stránky Záhorovic, kde by se dané termíny akcí měly zveřejňovat.

Zastupitelstvo obce sleduje dlouhodobě požadavky občanů a vnímá potřebu pro vybudování haly, okolní obce toto zařízení již mají. Obec má připraveny finance a také počítá s dotací z evropských fondů. Hala bude stát ve středu obce, v blízkosti obecního úřadu, mateřské školy a základní školy. Viz. Příloha č. 6 – Obecní úřad, Mateřská škola, Základní škola. Financování provozu tohoto zařízení bude zajištěno z rozpočtu obce. I když hala má být nezisková, tak se určité akce nebo činnosti platit budou např. pořádání plesů, rodinných oslav, svateb, propagačních akcí, atd. Zařízení má být praktické pro tak rozmanitou činnost, měly by zde vzniknout oddělené prostory. Budovat samostatné speciální prostory pro všechny organizace a zájmové skupiny by nakonec bylo dražší než vybudování jednoho víceúčelového zařízení.

Závěr

Cílem tohoto projektu je navrhnout a zrealizovat plán využití víceúčelové haly, která poslouží k seberealizaci každého z nás. V tomto zařízení se budou uskutečňovat sporty a jiné volnočasové aktivity, které děti ze základní školy v naší obci provozují nebo chtějí provozovat ve víceúčelové hale, ale přínosy tohoto objektu by měly posloužit i ostatním obyvatelům obce. Tímto zařízením by se měla zvýšit angažovanost občanů, zájem o společenský život, sport, kulturu a činnost v zájmových organizacích.

Víceúčelová hala bude součástí občanského vybavení obce. Záhorovice nejsou počtem obyvatel velké, mají jich pouze přes tisíc. Díky této hale se zvýší životní úroveň. Spokojenost občanů závisí na podmínkách, které obec pro své občany připraví. Víceúčelové zařízení by mělo být důležitým bodem pro spokojenější a aktivnější život občanů.

Uspokojování potřeb ve volném čase se může projevovat úslovím: „Kdo si hraje, nezlobí.“ Neuspokojení může způsobit skrytou frustraci, která může vést k agresivitě a dalším společensky nežádoucím projevům.²⁵

Pokud není v místě dostatečná a vyhovující institucionální nabídka, mohou se děti přichýlit k nevyhovujícímu chování.²⁶

Doufám, že víceúčelová hala bude v brzké době postavena a tento projekt bude realizován.

²⁵ Srov. MACEK, M., et al. *Střediska pro volný čas dětí a mládeže*. Praha : Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Odbor pro mládež, 1998. s. 8.

²⁶ Srov. MACEK, M., et al. *Střediska pro volný čas dětí a mládeže*. Praha : Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Odbor pro mládež, 1998. s. 9.

Seznam literatury

Použité knihy:

- GAVORA, P. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno : Paido, 2010. 261 s. ISBN 978-80-7315-185-0.
- HOFBAUER, B. *Děti, mládež a volný čas*. Praha : Portál, 2004. 173 s. ISBN 8071789275.
- HOFBAUER, B. *Zařízení volného času dětí a mládeže*. Praha : Institut dětí a mládeže MŠMT ČR, 1992. 71 s. ISBN 808510542X.
- CHRÁSKA, M. *Metody pedagogického výzkumu*. Praha : Grada Publishing, a.s., 2007. 261 s. ISBN 978-80-247-1369-4.
- MACEK, M., et al. *Střediska pro volný čas dětí a mládeže*. Praha : Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Odbor pro mládež, 1998. 119 s. (ISBN neuvedeno).
- PÁVKOVÁ, J., et al. *Pedagogika volného času*. Praha : Portál, 2008. 224s. ISBN 978-80-7367-423-6.
- SMÉKAL, V., VÁŽANSKÝ, M. *Základy pedagogiky volného času*. Brno : Paido, 1995. 176 s. ISBN 8090173799.
- SPOUSTA, V., et al. *Kapitoly z pedagogiky volného času*. Brno : Masarykova univerzita, 1996. 37 s. ISBN 8021012749.
- SPOUSTA, V., et al. *Metody a formy výchovy ve volném čase*. Brno : Masarykova univerzita, 1996. 82 s. ISBN 8021012757.
- SPOUSTA, V., et al. *Teoretické základy výchovy ve volném čase*. Brno : Masarykova univerzita, 1994. 183 s. ISBN 802101007X.

- *Záhorovice*. Publikace vydána Obecním úřadem, 2003.

Použité elektronické zdroje:

- *Obec Záhorovice* [online]. 2011. [cit. 2011-04-27]. Dostupné z: <<http://www.zahorovice.cz/>>.
- *Volno – Centrum pro volný čas* [online]. 2011. [cit. 2011-04-27]. Dostupné z: <<http://www.konicky.ic.cz/>>.

Seznam příloh

PŘÍLOHA Č. 1 – Obec Záhorovice

PŘÍLOHA Č. 2 – Záhorovská kyselka

PŘÍLOHA Č. 3 – Hokejový turnaj na školním hřišti, Fotbalové hřiště, Multifunkční hřiště s dětským koutkem

PŘÍLOHA Č. 4 – Dotazník

PŘÍLOHA Č. 5 – Mše svatá na školním hřišti

PŘÍLOHA Č. 6 – Obecní úřad, Mateřská škola, Základní škola

Fotografie použity s dovolením z webových stránek obce Záhorovice.

PŘÍLOHA Č. 1

Obec Záhorovice

PŘÍLOHA Č. 2

Záhorovská kyselka

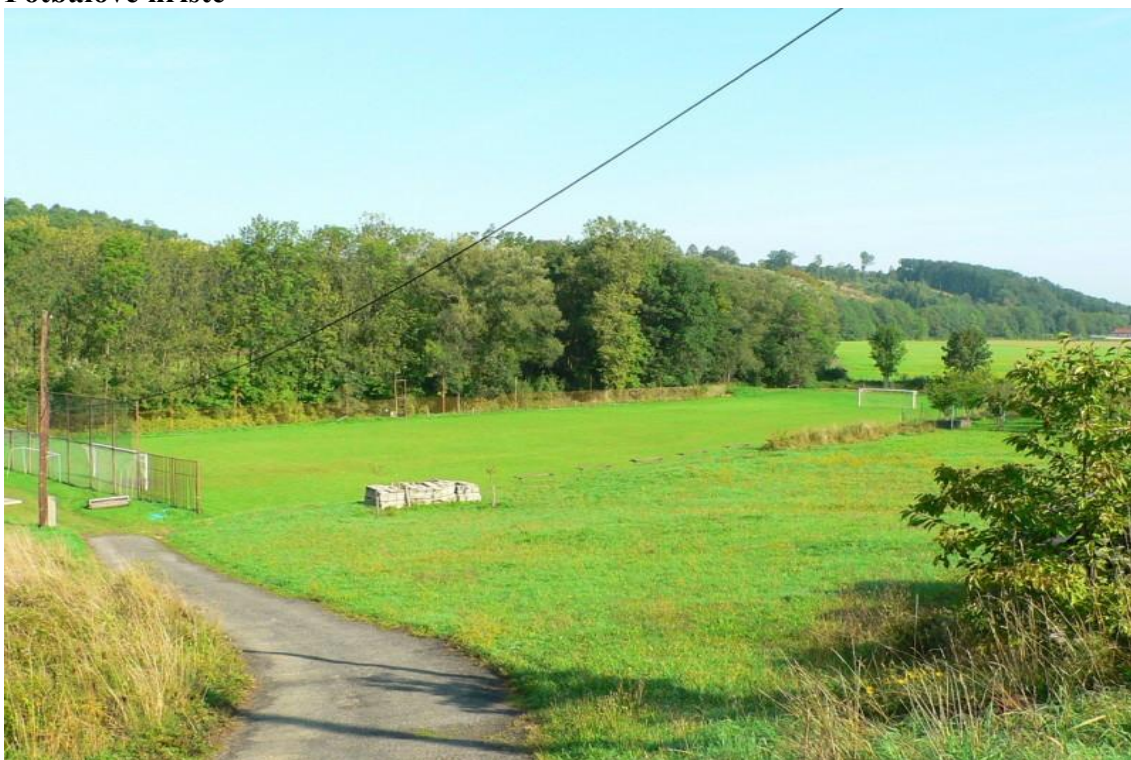

PŘÍLOHA Č. 3

Hokejový turnaj na školním hřišti

Fotbalové hřiště

Multifunkční hřiště s dětským koutkem

PŘÍLOHA Č. 4

Dotazník

1) Věk

Napiš: let

2) Pohlaví

a) Žena

b) Muž

3) Třída:

.....

4) Přáli byste si v naší obci stavbu víceúčelové haly pro využití volného času?

a) Ano

b) Ne

c) Nevím

d) Jiná odpověď

.....
.....
.....

5) Které sporty provozujete ve svém volném čase? (podtrhněte)

a) **Fotbal, florbal, basketbal, volejbal, tenis, stolní tenis, aerobic, jóga, pilates, tance (uved'te), bojová umění (uved'te.....), spinning, šachy...**

b) Jiný (uved'te)

.....
.....
.....

c) Žádný

6) Který sport byste chtěli provozovat ve víceúčelové hale?

a) **Fotbal, florbal, basketbal, volejbal, tenis, stolní tenis, aerobic, jóga, pilates, tance (uved'te), bojová umění (uved'te.....), spinning, šachy...**

b) Jiný (uved'te)

.....
.....
.....

c) Žádný

- 7) **Které další aktivity provozujete ve svém volném čase?**
- a) **Ruční práce (uved'te.....), zpěv, ochotnické divadlo, malování na hedvábí, výroba keramiky, pedig – pletení košíků, korálkování, drátkování...**
 - b) **Jinou (uved'te)**
.....
.....
.....
 - c) **Žádné**
- 8) **Které další aktivity byste rádi provozovali ve svém volném čase ve víceúčelové hale?**
- a) **Ruční práce (uved'te.....), zpěv, ochotnické divadlo, malování na hedvábí, výroba keramiky, pedig – pletení košíků, korálkování, drátkování...**
 - b) **Jinou (uved'te)**
.....
.....
.....
 - c) **Žádné**
- 9) **Jaké jednorázové akce byste dále uvítali ve víceúčelové hale?**
- a) **Karneval a jiné společenské akce**
 - b) **Besedy s odborníky na různá témata**
 - c) **Církevní akce (např. mše svatá)**
 - d) **Jiné:**
.....
.....
.....

Děkuji za váš čas a spolupráci.

PŘÍLOHA Č. 5

Mše svatá na školním hřišti

PŘÍLOHA Č. 6

Obecní úřad

Mateřská škola

Základní škola

